

**OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ**
w Sępólnie Krajeńskim

***Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2014***

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie	3
Rozdział I	
Diagnoza – alkoholizm, narkomania na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie..	4
1.1 Problemy związane z nadużywaniem alkoholu.....	4
1.2. Zjawisko narkomanii.....	11
1.3 Raport z badań ESPAD 2011r. w województwie Kujawsko- Pomorskim.....	13
Rozdział II	
Zasoby umożliwiające realizację Programu.....	19
Rozdział III	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania.....	25
Rozdział IV	
Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania.....	30
Rozdział V	
Wskaźniki monitoringu w 2014 roku i spodziewane efekty realizacji Programu.....	34
Rozdział VI	
Źródła finansowania programu.....	34

Wprowadzenie

Zauważyć można, iż w obecnych czasach młodzież coraz częściej spożywa alkohol. Jednocześnie obniża się wiek inicjacji alkoholowej co potwierdzają badania przeprowadzane w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w całej Polsce. Wyniki badań o tematyce spożywania alkoholu oraz zażywania środków psychoaktywnych mogą niepokoić, gdyż jeśli nadal taka tendencja będzie się utrzymywać to w najbliższych latach będzie wzrastać drastycznie liczba młodocianych alkoholików. Nadużywanie alkoholu staje się poważnym problemem współczesnego świata.

Przystępując do opracowania gminnego programu konieczne jest uświadomienie sobie, że problemy związane z alkoholem i innymi substancjami zmieniającymi świadomość dotyczą różnych sfer naszego życia. Powodują one różne szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak i te niewymierne (cierpienie i ból).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 będzie lokalną strategią w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124 ze zm. oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. z 2011 r. nr 78, poz. 428),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. nr 234, poz. 1536 ze zm.).

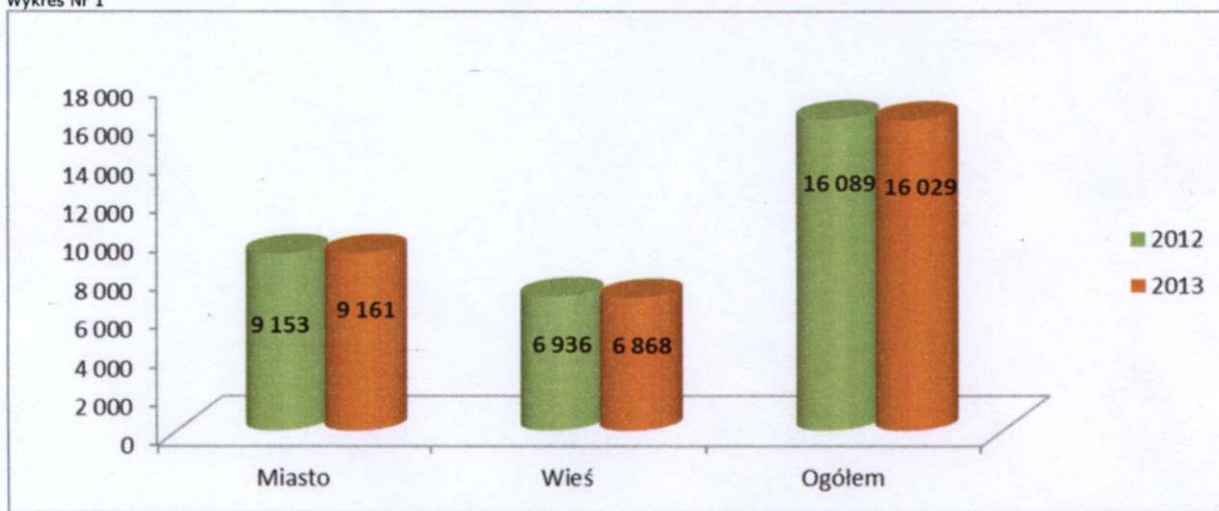
Rozdział I

Diagnoza – alkoholizm, narkomania na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie

Gmina Sępólno Krajeńskie jest gminą miejsko-wiejską, położoną w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego.

Liczba ludności zamieszkującej gminę Sępólno Krajeńskie

Wykres Nr 1

Dane Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim stan na dzień 30.09.2013r.

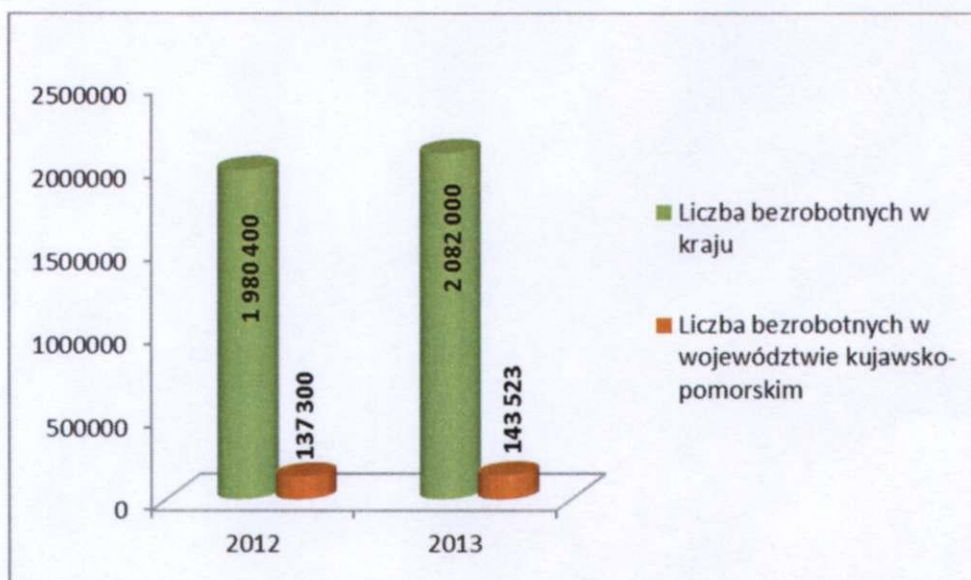
1.1 Problemy związane z nadużywaniem alkoholu (dane statystyczne)

Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim:

Praca odgrywa doniosłą rolę w życiu człowieka i społeczeństwa. Spełnia ona trzy podstawowe i współzależne funkcje: ekonomiczną, dochodową i społeczną.

W większości środowisk zawodowych pojawia się **problem bezrobocia**. Utrata pracy bądź brak możliwości podjęcia pracy źle wpływa na psychikę człowieka. Zjawisku temu towarzyszy stres a niemożność radzenia sobie ze stresem bezrobocia może być przyczyną alkoholizmu.

Wykres Nr 2

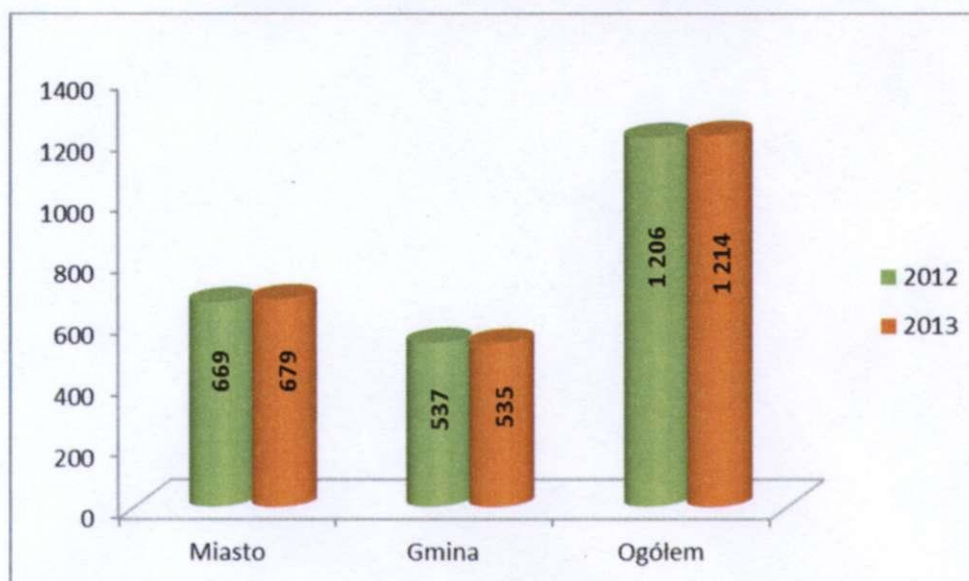

wg. danych WUP Toruń- stan na dzień 30.09.2012r. oraz 30.09.2013r.

Z danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wynika, iż od roku 2012 do września 2013 roku, liczba bezrobotnych w dużej mierze się zwiększyła. Otóż w 2012 roku liczba w/w osób w Polsce wyniosła 1 980 400 osób, natomiast w 2013 roku wynosi już 2 082 000 osób. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego rok temu liczba bezrobotnych wynosiła 137 300 osób, natomiast w 2013 roku liczba ta wynosi 143 523 osoby.

Liczba osób bezrobotnych w gminie Sępólno Krajeńskie Miasto i Gmina Sępólno Krajeńskie

Wykres Nr 3

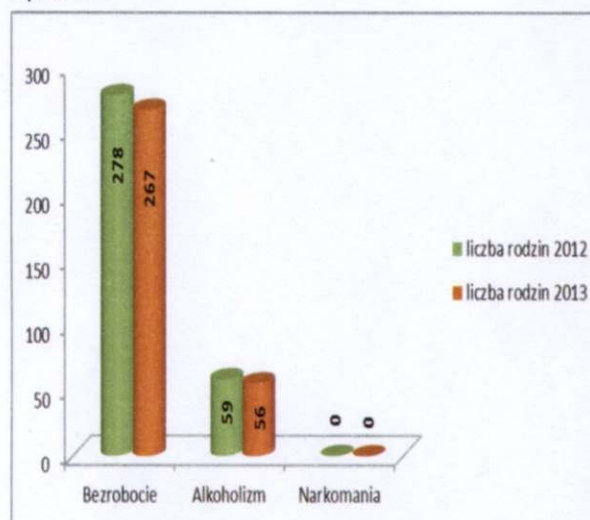
wg. danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim- stan na dzień 30.09.2013r.

Powyższy wykres przedstawia liczbę osób bezrobotnych w gminie Sępólno Krajeńskie. W 2013 roku odnotowuje się w stosunku do ubiegłego roku niewielką różnicę w ilości osób bezrobotnych. Z informacji uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim wynika, iż problem bezrobocia w większej mierze dotyka kobiet, zarówno w roku 2012 jak i 2013 liczba ta jest znacząco wyższa w porównaniu do płci przeciwnej.

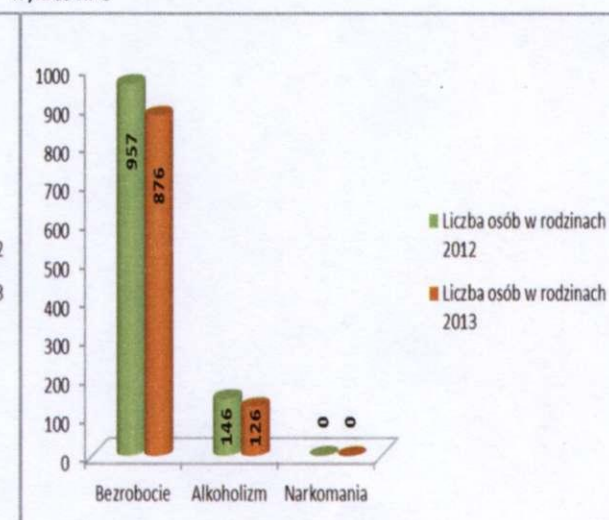
Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim:

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim najczęstszym powodem trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia są takie zjawiska jak bezrobocie, przemoc w rodzinie i alkoholizm.

Wykres Nr 4

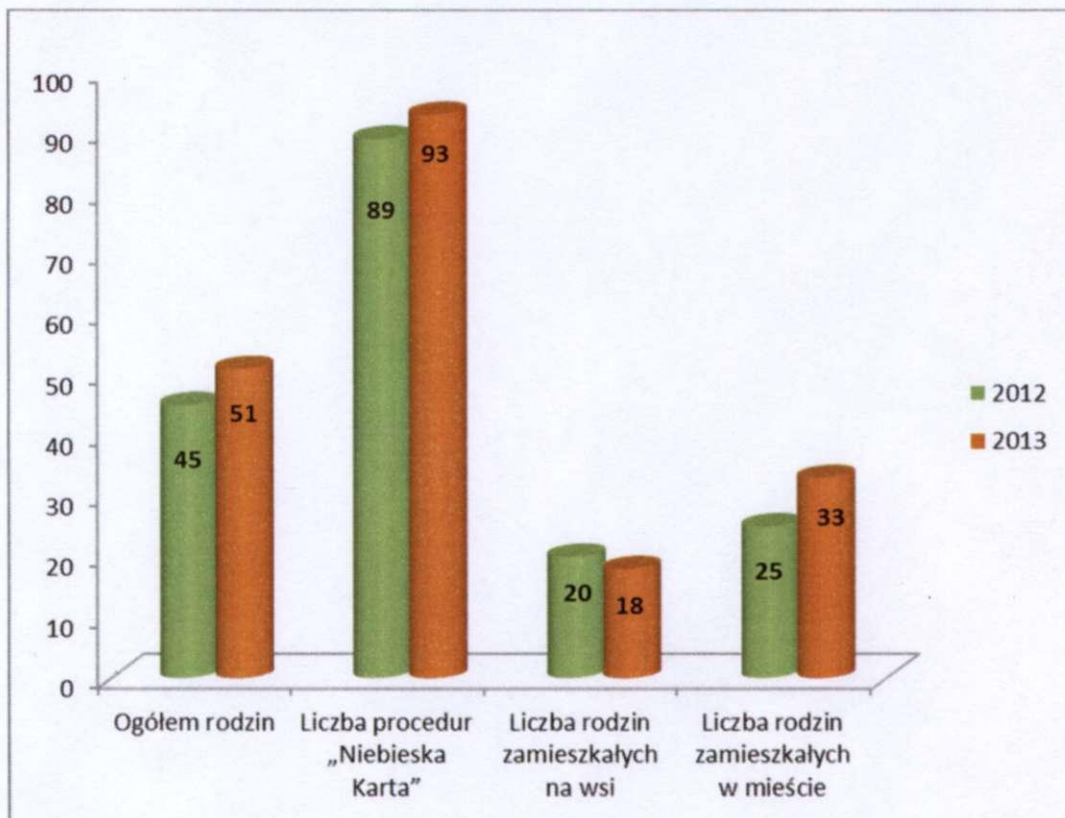
Wykres Nr 5

Dane - sprawozdanie MPiPS-03 z dnia 30.06.2013r.

Brak danych dotyczących zjawiska narkomanii w statystykach nie może prezentować poglądu, że zjawisko nie istnieje. Potwierdzają to dane Komendy Głównej Policji oraz Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim, zawarte w części programu dotyczącego zjawiska narkomanii.

Wykres Nr 6

Dane na dzień 30.09.2012r. i 30.09.2013r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

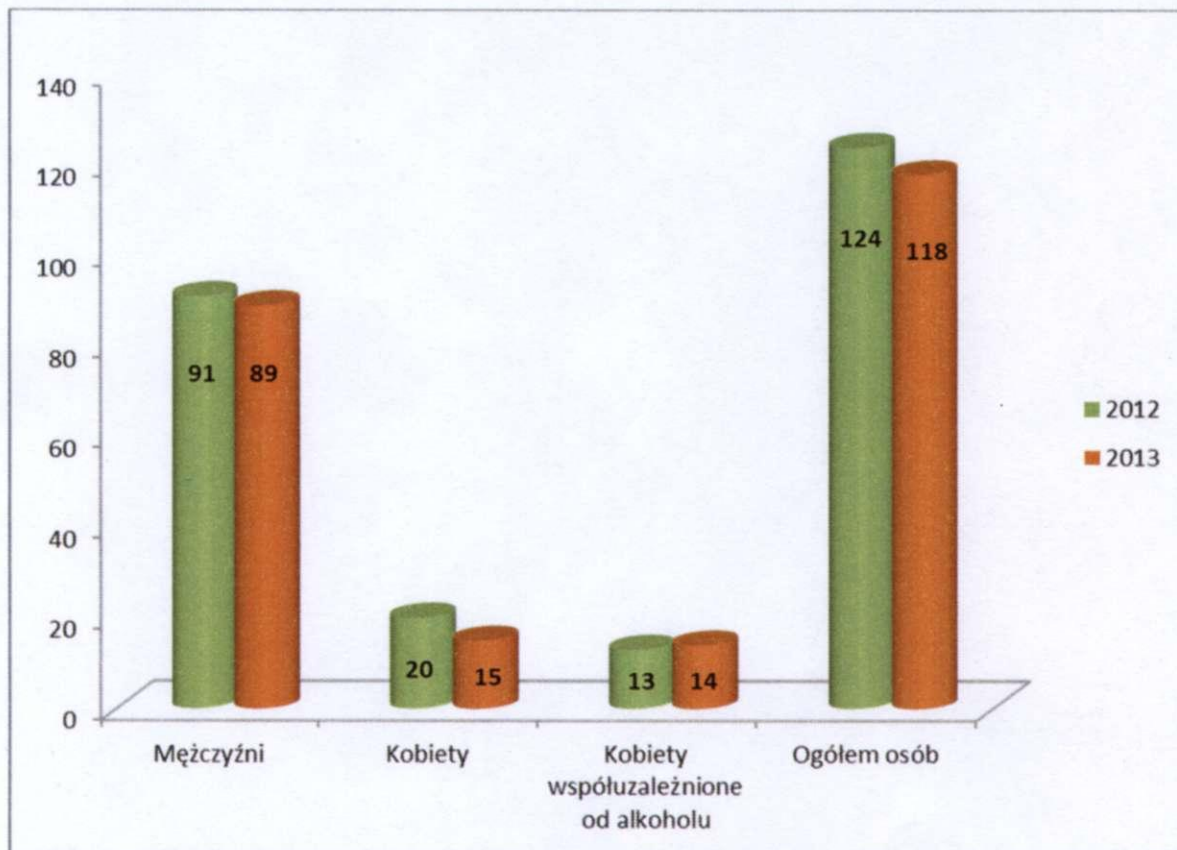
Według powyższego wykresu wnioskujemy, iż liczba procedur „Niebieska Karta” w niedużej ilości się zwiększyła w stosunku do ubiegłego roku. Liczba rodzin gdzie wystąpił problem przemocy w rodzinie w roku 2013 wynosi 51 (6 rodzin więcej niż w roku 2012). Wielu sprawców przemocy domowej krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu. Osłabia on kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Zjawisko przemocy w rodzinie występuje zarówno na terenach wiejskich jak i w mieście.

NZOZ „Jantar” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Sępólnie Krajeńskim:

Kobięcy model picia jest bardziej ukryty, co może wynikać z przypisanej kobiecie roli matki i strażniczki ogniska domowego. Zgodnie z przestarzałym, ale powszechnym stereotypem, alkoholiczka to osoba zepsuta moralnie i zaniedbująca swoje powinności społeczne. Kobiety dobrze ubrane, pracujące i odnoszące sukcesy wydają się być poza

podejrzeniami. **A problem alkoholizmu kobiet nie omija żadnej grupy społecznej czy zawodowej.** W związku z tym można wysnuć hipotezę, iż one rzadziej trafiają do terapeutów zajmujących się problemem alkoholowym, co odzwierciedlają poniższe dane:

Wykres nr 7

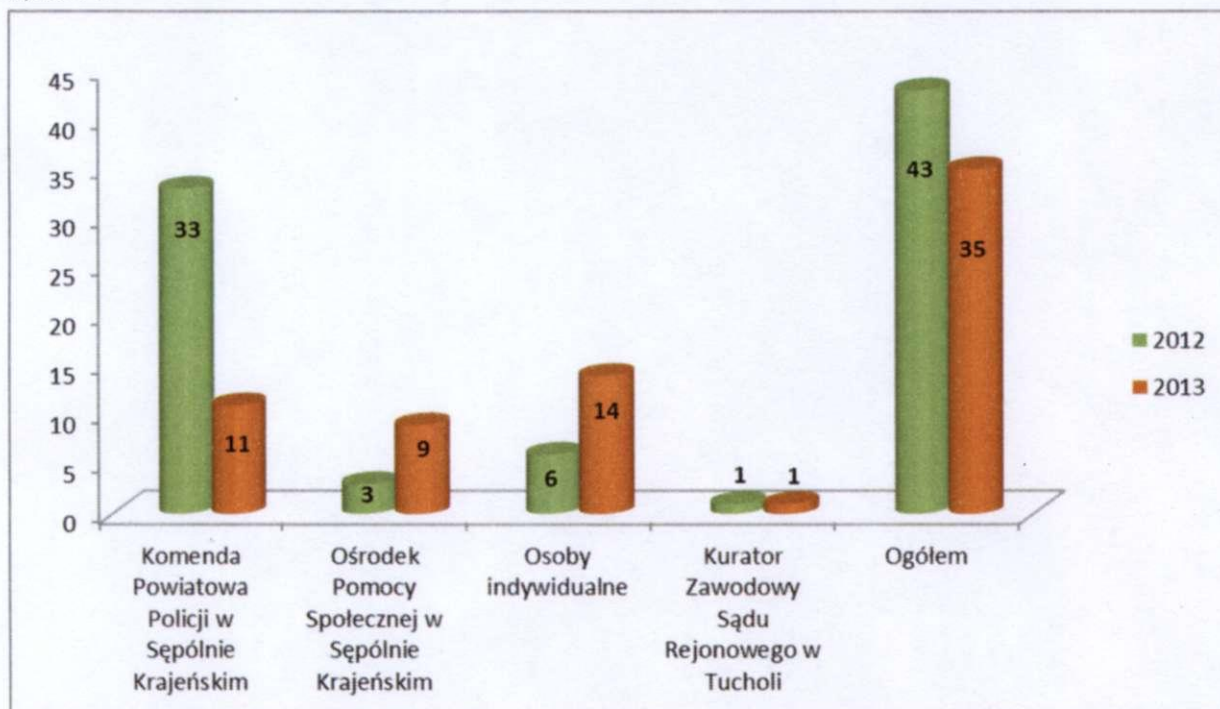
Dane na dzień 30.09.2013r. - NZOZ „JANTAR” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Sępólnie Krajeńskim.

Jak pokazują dane z wykresu nr 7 z usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych w okresie do 30 września 2012 roku skorzystały 124 osoby, natomiast do 30 września 2013 roku z w/w usług skorzystało 118 osób. Łącznie w okresie od stycznia do września 2013 roku dla w/w osób przeprowadzono 1437 sesji:

- psychoterapii indywidualnej i grupowej: 367 sesji dla kobiet oraz 995 sesji dla mężczyzn,
- z psychologiem: 19 sesji dla kobiet oraz 28 sesji dla mężczyzn,
- z lekarzem psychiatrą: 11 sesji dla kobiet oraz 17 sesji dla mężczyzn

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim w ramach swojej działalności podejmuje działania mobilizujące osoby do poddania się diagnozie oraz podjęcia ewentualnego leczenia oraz terapii.

Wykres nr 8

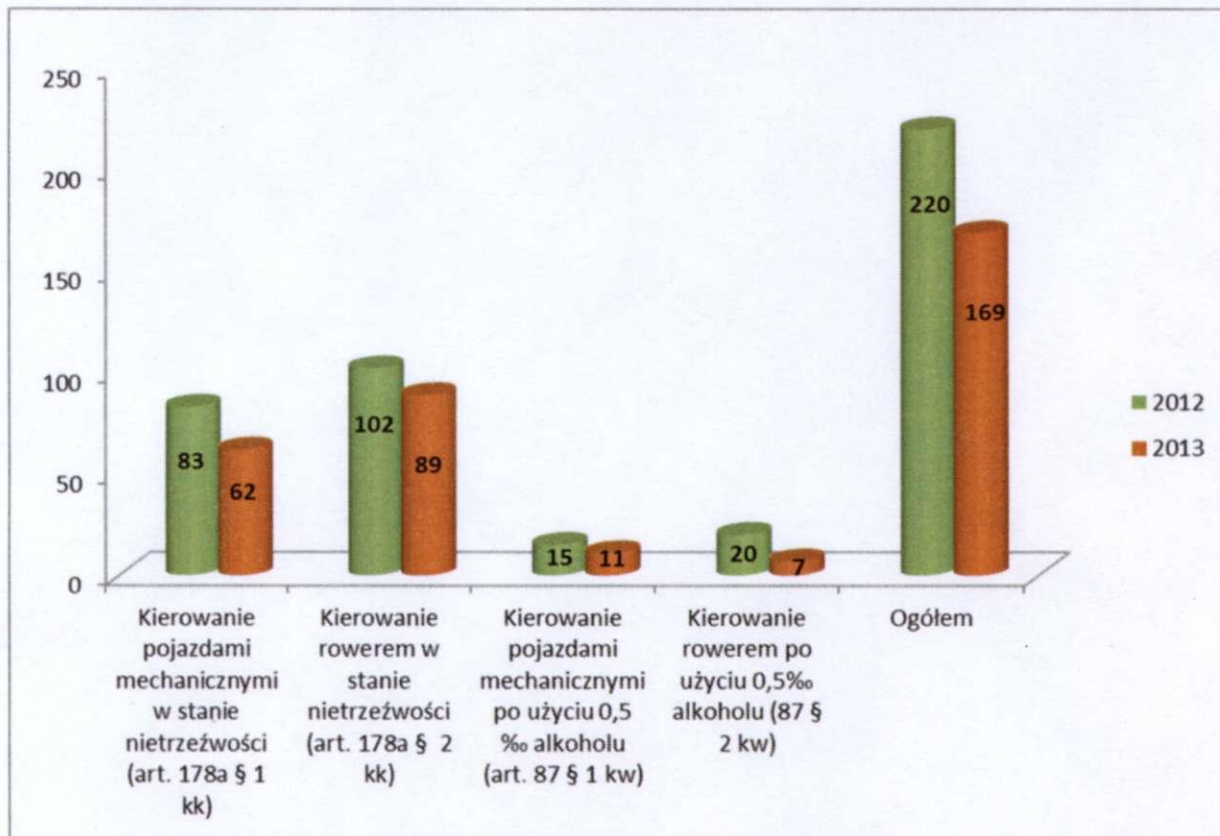
Dane na dzień 30.09.2013r. – GKRPA w Sępólnie Krajeńskim.

Łatwo zaobserwować na powyższym wykresie różnicę w ilości skierowanych wniosków o wszczęcie postępowania dotyczącego poddania się diagnozie i leczeniu uzależnienia od alkoholu przez poszczególne podmioty. Zespoły realizujące zadania dot. motywacji osób uzależnionych od alkoholu odbyły o okresie od stycznia do września 2013 roku 11 spotkań, na które wezwano 125 osób. Do terapeuty uzależnień skierowano 47 osób. GKRPA w Sępólnie Krajeńskim w okresie od stycznia do września 2012 roku skierowała do Sądu Rejonowego w Tucholi 16 wniosków o zastosowanie leczenia przymusowego z alkoholizmu.

Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim

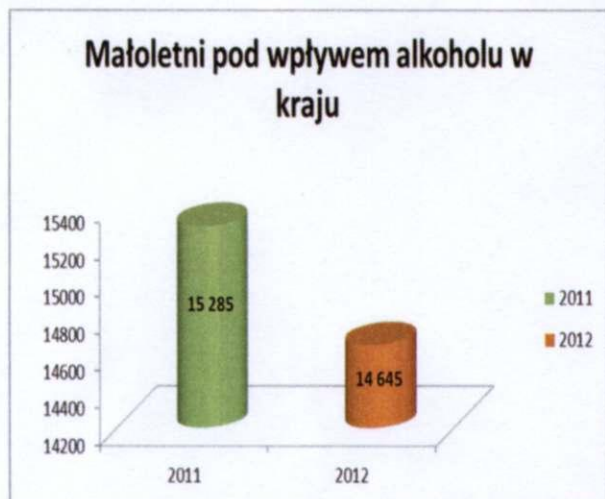
Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowała w 2012 roku na terenie naszej gminy 220 nietrzeźwych kierowców, natomiast w okresie od stycznia do września 2013 roku liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców zmniejszyła się do 169 osób.

Wykres nr 9

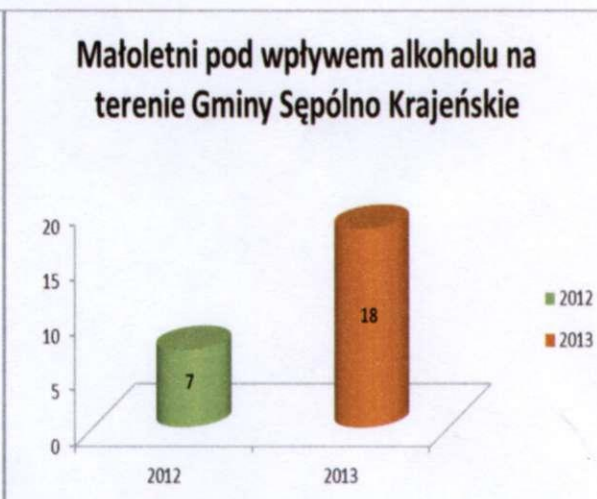

Dane na dzień 30.09.2013r.- Komenda Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.

Wykres nr 10

Wykres nr 11

Dane Komendy Głównej Policji oraz Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.

Wykres nr 10 przedstawia liczbę małych dzieci pod wpływem alkoholu na podstawie danych z Komendy Głównej Policji w latach 2011- 2012. Należy zauważyć, iż liczba małych dzieci pod wpływem alkoholu w kraju w porównaniu do roku 2011 znacząco zmniejszyła. Odwrotna sytuacja widnieje na wykresie nr 11, który przedstawia liczbę małych dzieci osób pod wpływem alkoholu w gminie Sępólno Krajeńskie w latach 2012-2013. Powyższe dane pokazują, że w przeciągu roku liczba małych dzieci wzrosła o 11 osób.

1. 2. ZJAWISKO NARKOMANII (DANE STATYSTYCZNE)

Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim

Wykres nr 12

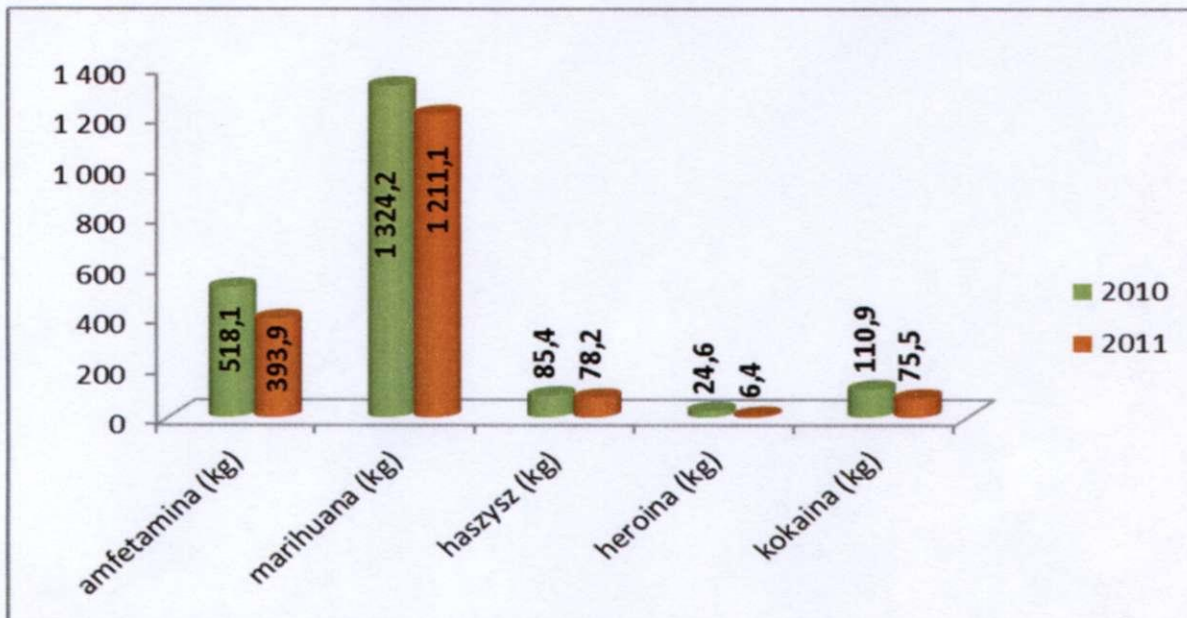

Dane na dzień 30.09.2013r.- Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim.

Według danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowano (statystyki dotyczą Gminy Sępólno Krajeńskie):

- w 2011 roku (dane na dzień 30.09.2011r.) – 19 przypadków przestępstw naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- w 2012 roku (dane na dzień 30.09.2012r.)- 19 przypadków przestępstw naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- w 2013 roku (dane na dzień 30.09.2013r.)- 84 przypadki przestępstw naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

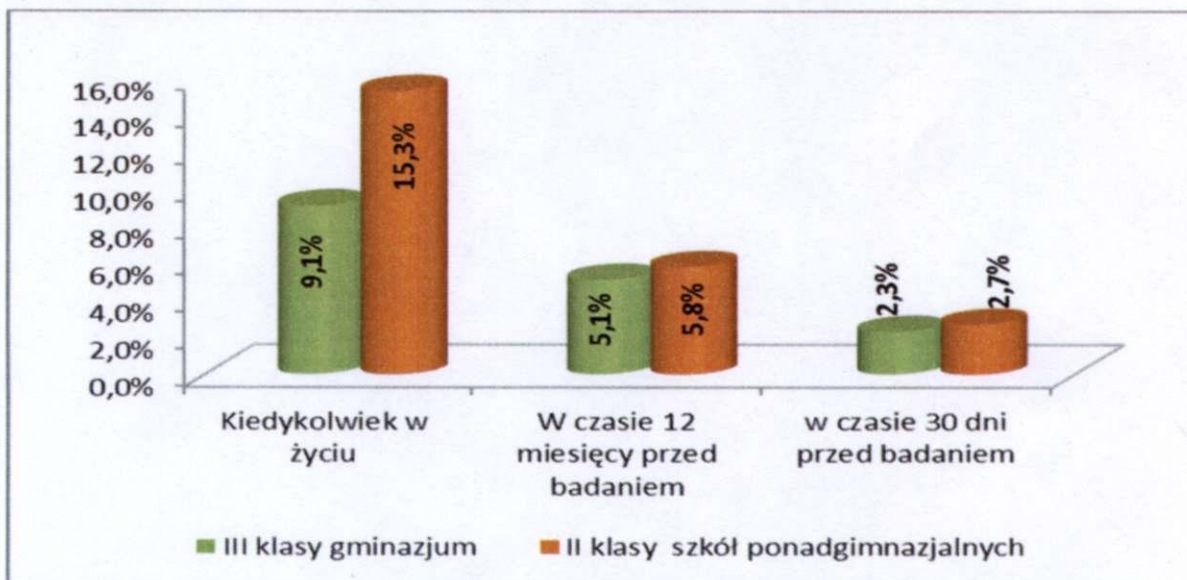
Wykres nr 13

Dane: Komenda Główna Policji.

Wśród skonfiskowanych przez Centralne Biuro Śledcze w 2010 i 2011 roku narkotyków najpopularniejszą była marihuana. Na drugim miejscu uplasowała się amfetamina następnie kokaina, haszysz i na ostatnim heroina. Narkotyki zabezpieczone zostały w kilogramach co przedstawia powyższy wykres.

Wykres nr 14

Dane: „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”. Raport z badań ankietowych zrealizowanych w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 roku.

Do używania dopalaczy, chociaż raz w życiu, przyznało się 9,1% gimnazjalistów i 15,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Odsetki aktualnych użytkowników są sporo niższe (wśród uczniów trzecich klas gimnazjów – 5,1%, wśród uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych – 5,8%). W czasie ostatnich 30 dni po substancje te sięgało tylko

2,3% badanych z pierwszej grupy i 2,7% z drugiej grupy. Te niskie odsetki wiązać można ze znacznym ograniczeniem dostępności „dopalaczy” w konsekwencji zamknięcia sklepów z tymi substancjami jesienią 2010 r.

Dane dotyczące Punktu Konsultacyjno-Profilaktycznego ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Stowarzyszeniu „Dorośli-Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim.

W okresie od stycznia do września 2013 roku:

- udzielono 71 porad telefonicznych dotyczących funkcjonowania punktu, informacji o konsekwencjach zażywania narkotyków, dopalaczy- o objawach i reakcjach po ich zażyciu,
- przeprowadzono 12 godzin warsztatów o konsekwencjach kontaktu z narkotykami, w których udział wzięło około 250 młodych ludzi,
- przeprowadzono 2 godzinny warsztat informacyjno- profilaktyczny dla 60 rodziców,
- odbyło się 18 spotkań z osobą uzależnioną od heroiny,
- odbyło się 6 spotkań z osobą uzależnioną od extasy,
- odbyło się 5 spotkań z osobą uzależnioną od dopalaczy,
- odbyło się 9 spotkań z osobami eksperymentującymi z marihuaną,
- wydano 21 testów do sprawdzenia zawartości narkotyku w moczu.

Z uzyskanych danych wynika, iż w roku 2013 przeprowadzono więcej rozmów, więcej spotkań w porównaniu do roku 2012 oraz zorganizowano warsztaty informujące.

1. 3 RAPORT Z BADAŃ ESPAD 2011 R.

UŻYWANIE ALKOHOŁU I NARKOTYKÓW PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNA.

RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH ZREALIZOWANYCH W WOJEWÓDZTWIE

KUJAWSKO- POMORSKIM W 2011 ROKU.

EUROPEJSKI PROGRAM BADAŃ ANKIETOWYCH W SZKOŁACH ESPAD.

BADANIE ZOSTAŁO SFINANSOWANE PRZEZ ZARZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO.

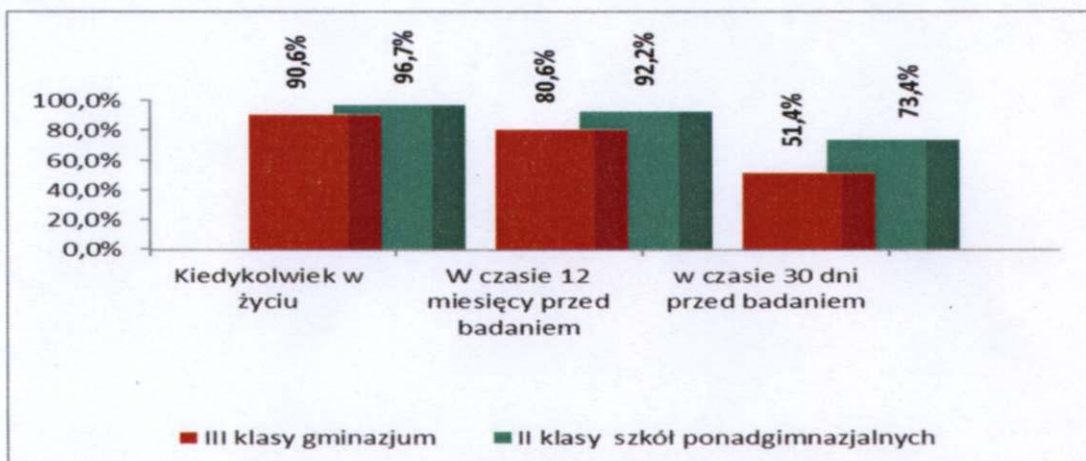
W listopadzie i na początku grudnia 2011 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17 lat) w Województwie Kujawsko-Pomorskim.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

W badaniu brało udział 1051 uczniów trzecich klas gimnazjów oraz 1108 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Wśród gimnazjalistów 55,5% stanowiły dziewczęta, zaś 44,5% - chłopcy. W grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych było 43,4% chłopców oraz 56,6% dziewcząt.

Picie napojów alkoholowych w województwie kujawsko- pomorskim.

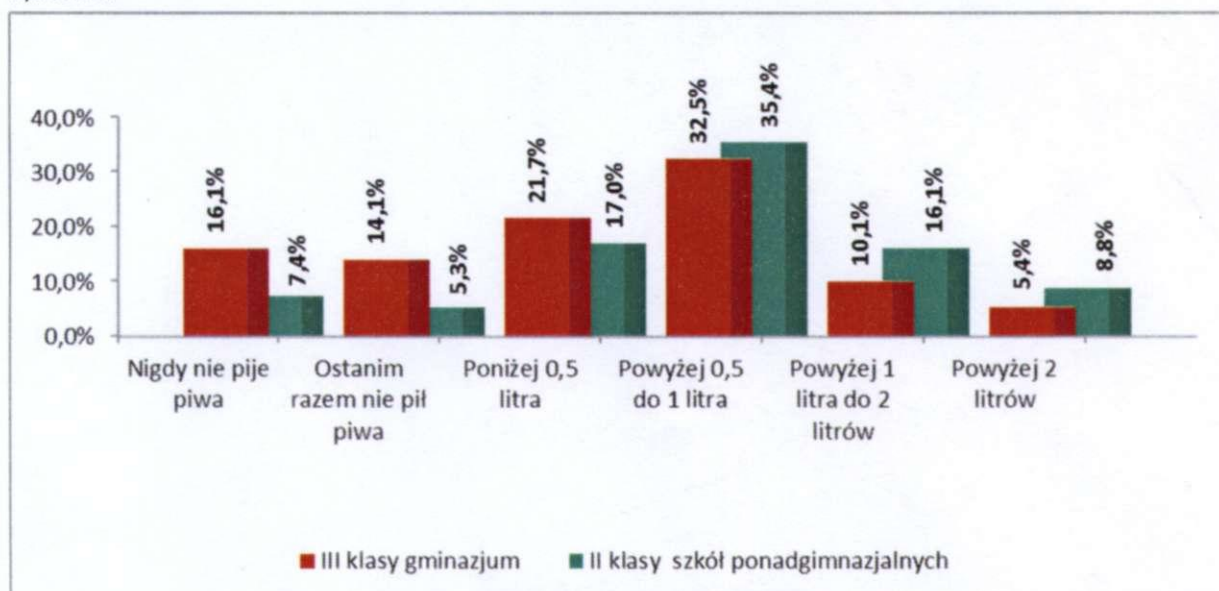
Wykres nr 15

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 90,6% gimnazjalistów z klas trzecich i 96,7% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Spożycie jednorazowe piwa w województwie kujawsko- pomorskim.

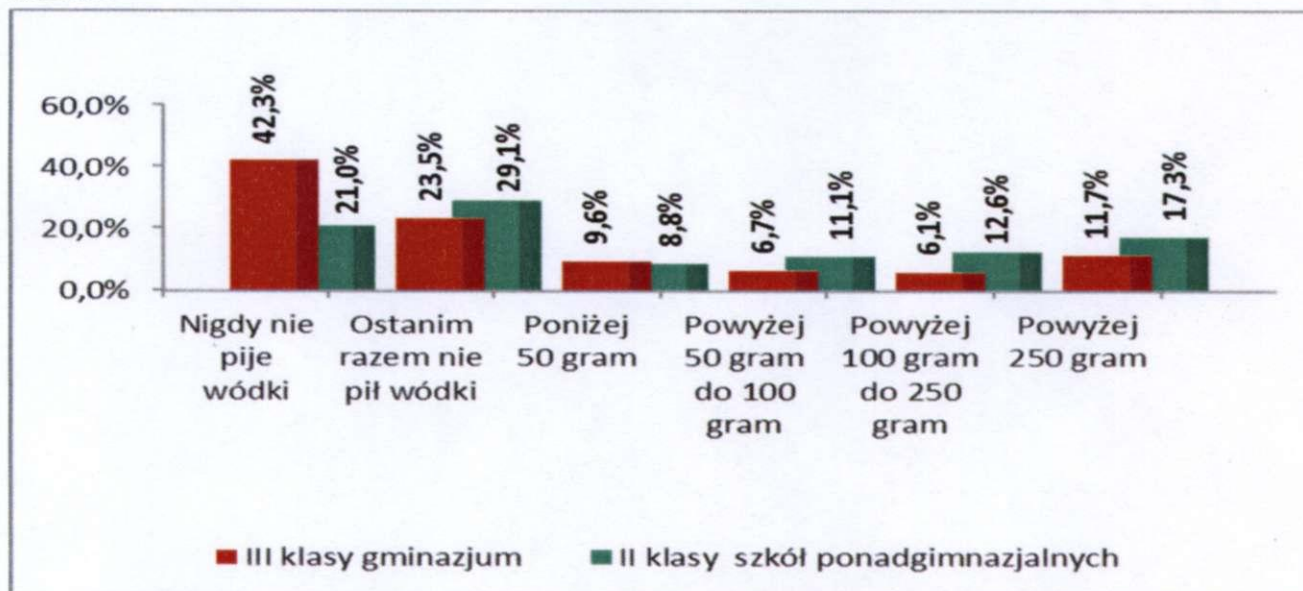
Wykres nr 16

Typową ilością piwa konsumowaną przy jednej okazji przez uczniów młodszych jest od 0,5 litra do litra (32,5%) lub poniżej 0,5 litra (21,7%). W klasach starszych najczęściej pije się między 0,5 litra, a 1 litrem tego napoju (35,4%).

Spożycie jednorazowe wódki w województwie kujawsko- pomorskim.

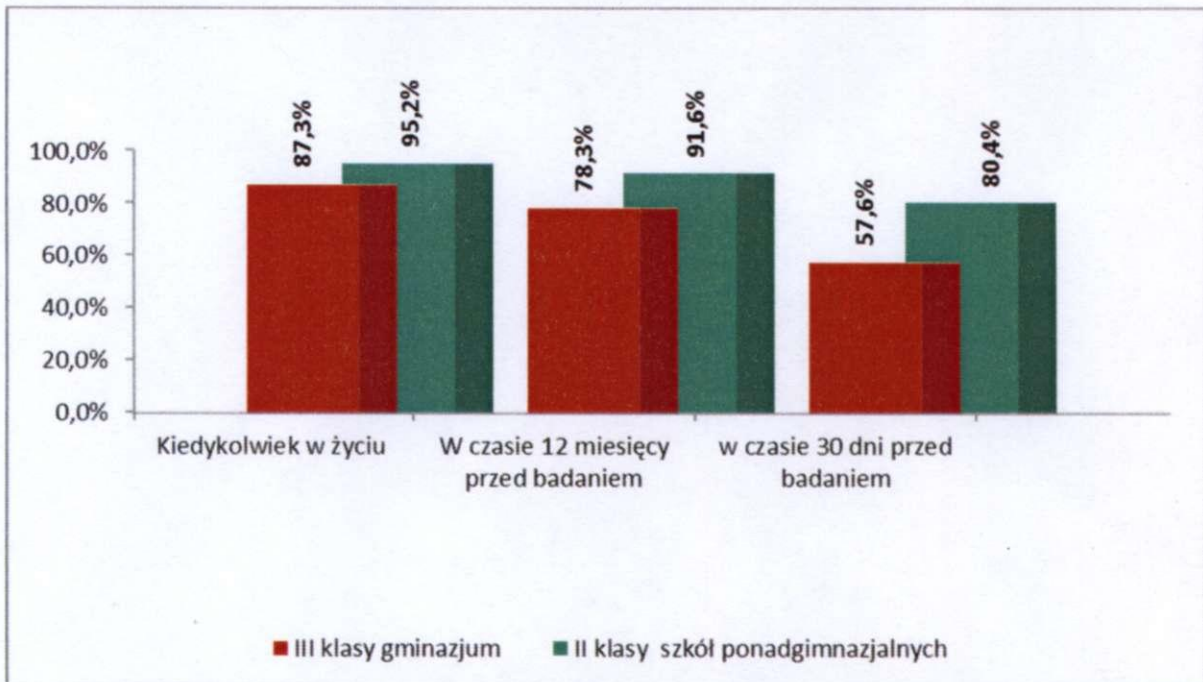
Wykres nr 17

Tendencje zwykłą w spożywaniu wódki zauważamy szczególnie wśród drugoklasistów ze szkół ponadgimnazjalnych.

Picie napojów alkoholowych w Polsce.

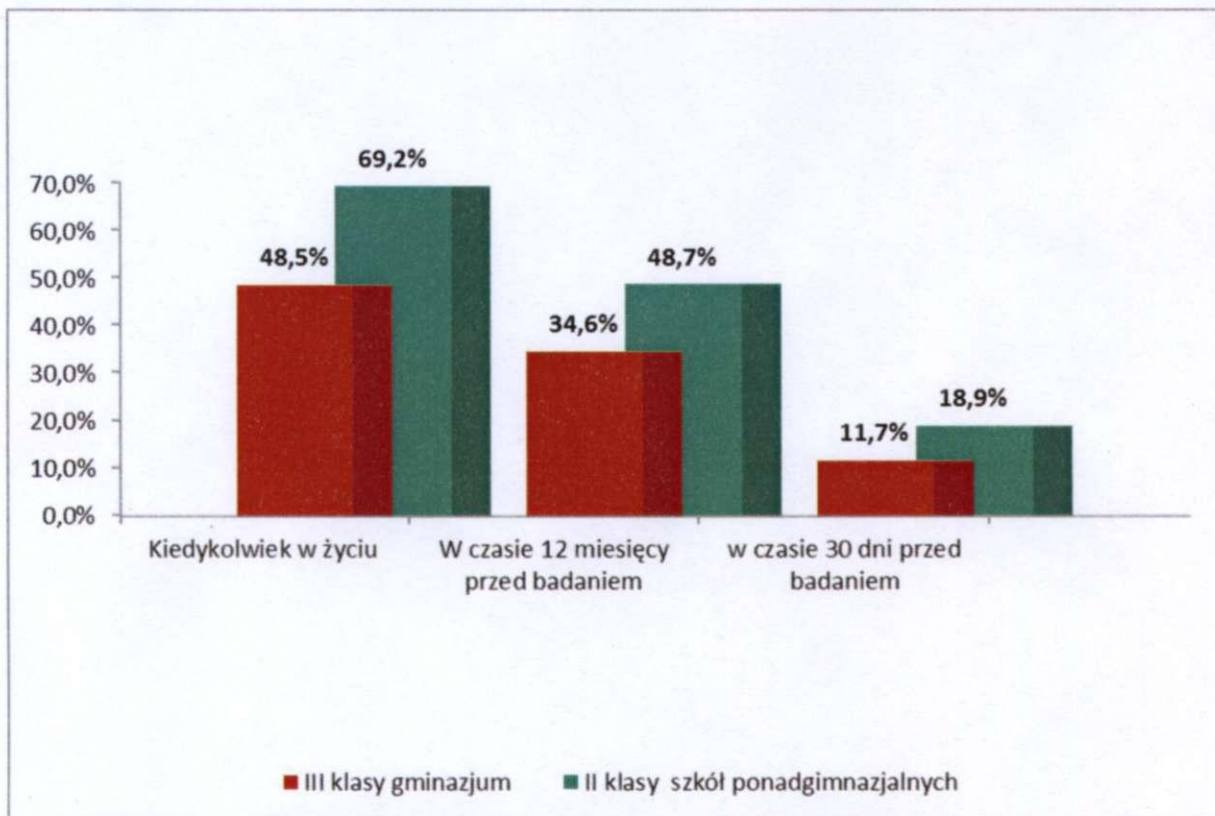
Wykres nr 18

Uczniowie w Województwie Kujawsko-Pomorskim podobnie często jak uczniowie w całym kraju deklarowali picie napojów alkoholowych kiedykolwiek w życiu, a także picie w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem. Prawidłowości te dotyczą zarówno gimnazjalistów, jak uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Silne upicie się tzn. wypicie tyle, żeby np. zataczać się, bełkotać, nie pamiętać co się działo.

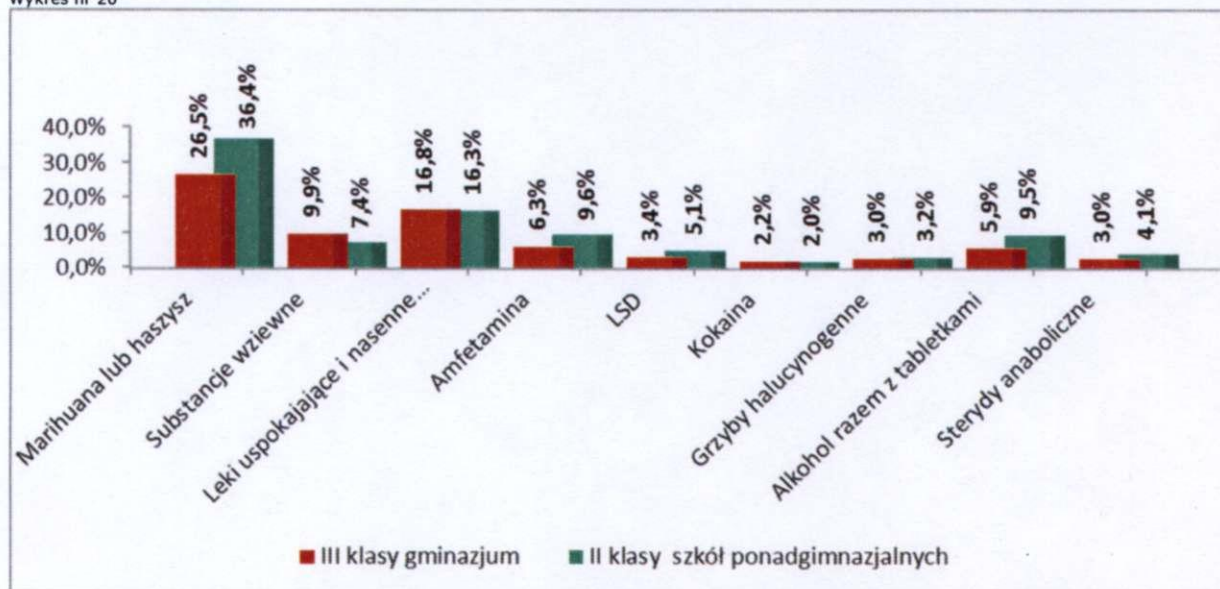
Wykres nr 19

Stanu silnego upojenia alkoholem doświadczyła chociaż raz w życiu blisko połowa młodszych uczniów (48,5%) i ponad dwie trzecie uczniów ze starszej grupy (69,2%). W czasie ostatnich 30 dni w stanie silnego upicia się było 11,7% uczniów trzecich klas gimnazjów i 18,9% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Używanie substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu w województwie kujawsko pomorskim

Wykres nr 20

Do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych (narkotyki).

Dane z wykresu pokazują, że w obu grupach na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (26,5% wśród uczniów klas młodszych i 36,4% w starszej grupie), a na drugim leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (16,8% wśród uczniów klas młodszych i 16,3% w starszej grupie). Wśród gimnazjalistów na trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (9,9%), a na czwartym amfetamina (6,3%). W starszej kohorcie odwrotnie- na trzecim miejscu znajduje się amfetamina (9,6%), a na czwartym substancje wziewne (7,4%).